НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 52-654-04-181
Дата: 14 / 10 2026 г.

ЧРЕЗ
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ДО
Г-Н СТЕФАН БЕЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА,
ИНВЕСТИЦИИ И ИНДУСТРИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасям аргументирано предложение за изменение и допълнение на ЗИД на Закона за държавните резерви и военновременните запаси, № 52-602-01-24, внесен от Министерския съвет на 16.07.2026 г., както следва:

В **§ 2** се правят следните промени:

1. В чл. 7а, ал. 1, изречение второ, думите „във възложената му действаща военновременна задача“ се заменят с „в действаща военновременна задача, възложена на заявителя след влизането в сила на този закон“.

2. В чл. 7в се правят следните промени:

а) в ал. 4, изречение второ, думите „В случай че копията на документите съдържат класифицирана информация,“ се заличават, а думата „те“ след тях се изписва с главна буква.

б) в ал. 5, в края на изречението се добавят думите „или исканите копия от технически документи вече са предоставени на юридическо лице, различно от заявителя, за осъществяване на производство и/или ремонт на военна и специална продукция, свързана с отбраната на страната.“

КРАСИМИР ПАПАЗОВ
народен представител
от ПГ „Прогресивна България“

М О Т И В И

към предложенията за изменение и допълнение на § 2 от ЗИД на Закона за държавните резерви и военновременните запаси, № 52-602-01-24/16.07.2026 г.

Предложенията имат за цел да прецизират създавания със законопроекта режим за предоставяне на копия от техническа документация, съхранявана в Централната техническа база – с. Соколово, така че едновременно да бъдат гарантирани интересите на отбраната и националната сигурност, защитата на чувствителната техническа информация, правната сигурност и проследимостта при предоставянето на документацията. Значителна част от архивите са създадени и предоставени преди десетилетия при различна нормативна уредба, включително лицензионна и техническа документация за производство и ремонт на военна и специална продукция, като Държавната агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ е неин съхранител, но не и носител на авторските права.

По първото предложение – чл. 7а, ал. 1. Предлага се правото да се иска документация да бъде обвързано с действаща военновременна задача, възложена на заявителя след влизането в сила на закона. Новият закон създава нова правна последица от възлагането на военновременна задача – възможност за получаване на техническа документация от държавния архив. Не е обосновано тази нова последица автоматично да се прилага към задачи, възлагани преди години при друга правна, организационна и икономическа среда. Предложението съответства на принципите на правна сигурност и предвидимост, както и на общия принцип по чл. 14 от Закона за нормативните актове, че обратно действие се допуска само по изключение и когато е изрично предвидено.

По второто предложение – чл. 7в, ал. 4. Предлага се да отпадне условието „В случай че копията на документите съдържат класифицирана информация“, така че предоставянето, обработването и съхраняването на копията да се извършва при спазване на изискванията на ЗЗКИ. Основният аргумент е особеното положение на старите документи. ДКСИ в своите задължителни указания, издадени въз основа на Решение № 44-I-15/16.06.2022 г., изрично урежда преразглеждането на документи и материали, съдържащи класифицирана информация, включително документи, създадени преди влизането в сила на ЗЗКИ. При преразглеждането се оценява съдържанието, правното основание за класификация, защитимият обществен интерес, възможната вреда и рискът от нерегламентиран достъп, а не само наличието или липсата на стар гриф. ДКСИ изрично предвижда, че при документи, получени от други организационни единици, промяната или премахването на нивото на класификация се извършва след уведомление от автора на информацията, от организационната единица – източник на информацията, или от нейния правоприемник.

Този режим има пряко значение за документацията в Соколово. При архиви, създавани преди десетилетия от предприятия, ведомства или чуждестранни източници, първоначалният автор или организационна единица може да е преобразуван, закрит, приватизиран или да има трудно установим правоприемник. Затова предварителната окончателна преценка на статута на всеки документ преди предоставянето му може да бъде сложна, продължителна, а в отделни случаи практически невъзможна. Самите указания на ДКСИ изискват периодично преразглеждане и конкретна оценка по критериите на чл. 46 ППЗЗКИ, като изрично включват и „правното основание за класификация на документи и материали, създадени преди влизането на ЗЗКИ в сила“. Ето защо законът не следва да допуска защитният режим да зависи единствено от предварителното установяване дали конкретното архивно копие към настоящия момент

формално е класифицирано. Предложението не обявява автоматично всички документи за класифицирани, а въвежда единен защитен режим при тяхното предоставяне, обработване и съхраняване, докато конкретният им статут продължава да се определя по реда на ЗЗКИ и ППЗЗКИ. Така се избягва нормативна празнота при особено чувствителна техническа информация, свързана с отбраната.

По третото предложение – чл. 7в, ал. 5. Предлага се пълен или частичен отказ и когато исканите копия вече са предоставени на друго юридическо лице за производство или ремонт на военна и специална продукция, свързана с отбраната на страната. Целта е да се ограничи ненужното паралелно разпространение на идентични комплекти чувствителна техническа документация. Всеки допълнителен комплект увеличава броя на местата, лицата и организационните единици, в които информацията се съхранява и обработва, и съответно риска от нерегламентиран достъп, загуба, копиране или използване извън възложената задача. Това е особено важно, когато държавата е само съхранител, без да притежава авторските права върху документацията. Ограничаването на разпространението подобрява и проследимостта – кой конкретен технически комплект на кого и за каква отбранителна задача е предоставен, в съответствие с принципа „необходимост да се знае“.

Трите предложения формират единна защитна система: новото право на достъп се свързва с ясно и актуално държавно възлагане; старите и неоднозначни архивни документи се подчиняват на защитен режим, съобразен с изискванията и практиката на ДКСИ; а разпространението на техническите комплекти се ограничава до действително необходимите случаи. Така се постига баланс между нуждите на отбранителната индустрия и задължението на държавата да защити националната сигурност, класифицираната и чувствителната техническа информация и правата върху съответната документация.

Правна и официална опора: чл. 14 ЗНА; ЗЗКИ и ППЗЗКИ; Задължителни указания на ДКСИ, издадени въз основа на Решение № 44-I-15/16.06.2022 г., в частта за преразглеждане на документи и материали, включително създадени преди влизането в сила на ЗЗКИ, и за промяна/премахване на класификацията на документи, получени от други организационни единици.

Красимир Папазов